

NOTER
2023

FOLLDAL
KOMMUNE

Regnskapsprinsipper, vurderingsregler og organisering

Kommuneregnskapet er finansielt orientert, og skal vise all tilgang på og bruk av midler i året. Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasseres i det året som følger av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet skal fremgå av drifts- eller investeringsregnskapet i året enten de er betalt eller ikke.

Regnskapet er avlagt i henhold til god kommunale regnskapskikk, herunder kommunale regnskapsstandarder (KRS) utgitt av Foreningen for God kommunal regnskapsskikk. Driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger som avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadene beregnes på en annen måte enn pensjonspremien som betales til pensjonsordningen, og det vil derfor normalt være forskjell mellom disse to størrelsene. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes som premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet med tilbakeføring igjen over de neste 7 årene for premieavvik oppstått i 2014 eller senere, over 10 år for premieavvik oppstått fra 2011 til 2013, og over 15 år for premieavvik oppstått tidligere. Bestemmelsen innebærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som hhv anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Organisering av kommunens virksomhet

Den samlede virksomheten til kommunen er organisert innenfor kommunens ordinære organisasjon, viser her til årsberetning.

Note 1 Endring i arbeidskapital

Tall i 1000 kr

Balanseregnskapet :	31.12.2023	01.01.2023	Endring
2.1 Omløpsmidler	84 419	90 571	
2.3 Kortsiktig gjeld	-45 878	-41 960	
Arbeidskapital	38 541	48 611	-10 070

Drifts- og investeringsregnskapet :	Beløp
Driftsregnskapet	
Sum driftsinntekter	-209 331
Sum driftsutgifter	201 208
Netto finansutgifter	12 712
Netto driftsresultat	4 589
Investeringsregnskapet	
Sum investeringsutgifter	104 685
Sum investeringsinntekter	-104 177
Netto utgifter videreutlån	119
Netto utgifter i investeringsregnskapet	627
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-)	-4 854
Endring i regnskapsprinsipp ført direkte mot egenkapital	0
Endring arbeidskapital i drifts- og	10 070
Differanse (forklares nedenfor)	0

Note 2 Kapitalkonto

Tall i 1000 kr

	01.01.2023	31.12.2023	Endring
Anleggsmidler	486 462	599 922	113 460
Langsiktig gjeld	425 037	505 277	80 240
Ubrukte lånemidler	11 585	6 731	-4 854
Endring i regnskapsprinsipper som påvirker langsiktig gjeld			-
Endring i regnskapsprinsipper som påvirker anleggsmidler			-
Kapitalkonto	73 010	101 376	28 366

Spesifikasjon av transaksjoner på kapitalkontoen:

tall i 1000 kr

Saldo 01.01.	kr	73 010
Økning av kapitalkonto (kreditposter)		
Aktivisering av fast eiendom og anlegg	kr	104 090
Reversert nedskrivning av fast eiendom og anlegg	kr	-
Aktivisering av utstyr, maskiner og transportmidler	kr	-
Kjøp av aksjer og andeler	kr	25
Reversert nedskrivning av aksjer og andeler	kr	-
Utlån	kr	-
Aktivert egenkapitalinnskudd pensjonskasse	kr	511
Avdrag på eksterne lån	kr	9 124
Økning pensjonsmidler	kr	18 248
Reduksjon pensjonsforpliktelser	kr	-
Reduksjon av kapitalkonto (debetposter)		
Avgang fast eiendom og anlegg	kr	-
Av- og nedskrivning av fast eiendom og anlegg	kr	9 142
Avgang utstyr, maskiner og transportmidler	kr	69
Av- og nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	kr	-
Avgang aksjer og andeler	kr	14
Nedskrivning av aksjer og andeler	kr	-
Avdrag på utlån	kr	189
Avskrivning utlån	kr	-
Reduksjon egenkapitalinnskudd pensjonskasse	kr	-
Bruk av midler fra eksterne lån	kr	79 834
Reduksjon pensjonsmidler	kr	-
Økning pensjonsforpliktelser	kr	14 384
Urealisert kurstap utenlandslån	kr	-
Saldo 31.12.	kr	101 376

Note 3 Vesentlige endringer i regnskapsprinsipp og regnskapsestimer og vesentlige korrigeringer av tidligere års feil

Ingen endringer eller korrigeringer

Note 4 Varige driftsmidler

Tall i 10000 kr

	IT-utstyr, kontor- maskiner	Anleggs- maskiner mv.	Brannbiler, tekniske anlegg	Boliger, skoler, veier	Adm.bygg, sykehjem mv.	Tomte- områder	SUM
Bokført verdi pr 1.1.2023	27	17 729	48 044	82 521	60 551	3 723	212 595
Årets tilgang	0	716	27 495	54	75 711	133	104 109
Årets avgang	0	0	0	0	0	-89	-89
Årets avskrivninger	-14	-2 741	-2 902	-3 108	-377	0	-9 142
Årets nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0
Reverseringer av nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0
Bokført verdi pr. 31.12.2023	13	15 704	72 637	79 467	135 885	3 767	307 473
Tap ved salg av anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0
Gevinst ved salg av anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0
Utnyttbar levetid, inntil	5 år	10 år	20 år	40 år	50 år	Ingen avskr.	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær		

Note 5 Aksjer og andeler

Selskapets navn	Hen- visning balansen	Eierandel i selskapet	Eventuel I markeds- verdi	Balanseført verdi 31.12.2023	Balanseført verdi 01.01.2023
MIDT-HEDMARK BRANN, 4,0%	221151010	5 %	kr -	350 000	350 000
KONTROLLUTVALGET FJELL	221151020	7 %		-	13 928
KONSEK TRØNDELAG IKS	221151020			25 000	
REVISJON MIDT-NORGE SA	221151030			34 820	34 820
IKT FJELLREGION IKS, 16,0%	221151040	16		32 000	32 000
F.I.A.S, 7,0%	221152010	7		35 000	35 000
KOMMUNEKRAFT 1000	221152030			1 000	1 000
MESKANO AS, 12 aksjer, 1,13%	221152040	1,13		1 200	1 200
FOLLDAL NÆRINGS-PARK AS, 100,0%	221152050	100		2 600 000	2 600 000
ABAKUS AS, 9,09%	221152060	9,09		136 364	136 364
RØROS NÆRINGS-HAGE AS, 0,24%	221152070	0,24		5 000	5 000
ANNO MUSEUM, 1 aksje	221152080			224 131	224 131
A/L NORD-ØSTERDAL KRAFTLAG	221200010			74 000	74 000
NORSKE SKOGINDUSTRIER A/S 660	221200020			1 874	1 874
EGENKAPITALINNSKUDD KLP	221550010			7 479 295	6 968 529
FREDHEIM VERNEHJEM AS	221900010			6 000	6 000
STREITLIEN VANNVERK L/L	221900020			kr 2 000	kr 2 000
Sum			kr -	kr 11 007 684	kr 10 485 846

Note 6 Utlån

Tall i 1000 kr

Utlånt til	Utestående 31.12.2023	Utestående 01.01.2023	Tap på hovedstol	Tap på løpte renter mv.	Samlet tap
Utlån finansiert med innlån					
Boligsosiale formål (startlån)	kr 2 787	kr 2 976	kr -	kr -	kr -
	kr -	kr -	kr -	kr -	kr -
	kr -	kr -	kr -	kr -	kr -
Sum lånefinansierte utlån	kr 2 787	kr 2 976	kr -	kr -	kr -
Utlån finansiert med egne midler					
	kr -	kr -	kr -	kr -	kr -
	kr -	kr -	kr -	kr -	kr -
Sum egenfinansierte utlån	kr -	kr -	kr -	kr -	kr -
Sum	kr 2 787	kr 2 976	kr -	kr -	kr -

Note 7 Markedsbaserte finansielle omløpsmidler og derivater

Folldal kommune har ikke noe av dette jfr finansreglement.

Note 8 Rentesikring

Renteutgiftene på kommunens lånegjeld sikres i samsvar med gjeldende reglement for finansreglementet.

Note 9 Langsiktig gjeld

Tall i 1000 kr

Lånesaldo 31.12.2023	Kommune- kassen	Konsolidert årsregnskap	Gj.snittlig løpetid (år)	Gj.snittlig rente
Lån til egne investeringer	225 715	0	20	5,15
Lån til andres investeringer	0	0	0	0
Lån til innfrielse av kausjoner	0	0	0	0
Lån til videreutlån	5 844	0	15	5,15
Sum bokført langsiktig gjeld	231 559	0		
<i>Herav finansielle leieavtaler</i>	<i>0</i>	<i>0</i>		
Lån som forfaller i 2024	0	0		
Herav lån som må refinansieres	0	0		

Fordeling av langsiktig gjeld etter rentebetingelser	Langs.gjeld 31.12.2023	Gj.sn. rente
Langsiktig gjeld med fast rente :	18 019	3,75 %
Langsiktig gjeld med flytende rente :	213 540	5,25 %

Note 10 Avdrag på lån

Avdrag på lån til investering i varige driftsmidler

Kommunene skal betale årlige avdrag som samlet skal være minst lik størrelsen på kommunens avskrivninger i regnskapsåret, justert for forholdet mellom størrelsen på lånegjelden og størrelsen på kommunens avskrivbare anleggsmidler.

Tall i 1000 kr

Forholdet mellom betalte avdrag om minimumsavdrag	2023	2022
Sum avskrivninger i året	9 142	8 211
Sum lånegjeld pr 1.1.	165 704	117 022
Avskrivbare anleggsmidler pr. 1.1	212 594	160 583
Bergnet minimumsavdrag	6 984	5 984
Utgiftsførte avdrag i driftsregnskapet	8 816	8 137
Avvik	-1 832	-2 153

Avdrag på lån videre utlån og forskuttering

Mottatte avdrag på videutlån og refusjoner av gitte forskutteringer finansiert med lån kan bare finansiere avdrag på lån eller nye lån, jf KL14-17, 2.ledd

Tall i 1000 kr

	2023	2022
Mottatte avdrag på startlån	-188	167
Utgiftsførte avdrag i investeringsregnskapet	308	240
Avsetning til/bruk av avdragsfond	-5	-73
Saldo avdragsfond 31.12.	0	5

Note 11 Pensjonsforpliktelser

Generelt om pensjonsordningen i kommunen

Kommunen har kollektive pensjonsordninger i Kommunens Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) som sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte.

Pensjonsordningen omfatter alders-, uføre-, ektefelle-, bernepensjon samt AFP/tidligpensjon og sikrer alders- og uførepensjon med samlet pensjonsnivå på 66% sammen med folketrygden. Pensjonene samordnes med utbetaling fra NAV.

Premiefond:

Premiefondet er et fond for tilbakeført premie og overskudd. Eventuelle midler på premiefondet kan bare brukes til fremtidig premiebetaling. Premiefondet fremgår ikke av kommuneregnskapet, men bruk av fondet reduserer faktisk betalte pensjonspremier.

	2023	2022
Innestående på premiefond 01.01.	9 957 434	9 957 434
Tilført premiefondet i løpet av året	1 498 773	4 781 003
Bruk av premiefondet i løpet av året	6 436 196	4 742 991
Innestående på premiefond 31.12.	5 020 011	9 995 446

Regnskapsføring av pensjon

Etter § 3-5 og § 3-6 i årsregnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadene berenges på en annen måte enn pensjonspremien som betales til pensjonsordningen, og det vil derfor normalt være forskjell mellom disse to størrelsene. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad kalles premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet. Premieavviket tilbakeføres igjen neste år/med 1/7 per år for påremieavvik oppstått i 2014 eller senere, med 1/10 per år for premieavvik oppstått fra 2011 til 2013 og med 1/15 per år for premieavvik oppstått fra 2002 til 2010.

Regnskapsføringen av pensjon innebærer et unntak fra de grunnleggende prinsippene for kommuneregnskapet om at alle kjente utgifter og inntekter i året skal tas med i årsregnskapet for vedkommende år (kl §14-6, 2. ledd nr c). Regnskapsføringene premieavvik og amortisering av premieavvik har hatt innvirkning på netto driftsresultat i 2023 ved at regnskapsførte pensjonsutgifter er kr 8.885.545 lavere enn faktisk betalt pensjonspremier.

Bestemmelsen innebærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Økonomiske forutsetninger for beregning av pensjonskostnaden	KLP	SPK
Forventet avkastning pensjonsmidler	4,00 %	3,50 %
Diskonteringsrente	3,50 %	3,50 %
Forventet årlig lønnsvekst	2,48 %	2,48 %
Forventet årlig G- og pensjonsregulering	2,48 %	2,48 %

Spesifikasjon av samlet pensjonskostnad, premieavvik, pensjonsforpliktelser og estimatavvik:

Kommunenes Landspensjonskasse (KLP)

Pensjonskostnad og premieavvik		2023	2022
	Årets pensjonsopptjening, nåverdi	9 533 212	8 898 321
	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	8 969 368	7 297 738
	Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-10 192 861	-8 502 518
	Adminstrasjonskostnad	534 172	455 035
A	Beregnet netto pensjonskostnad (inkl. adm)	8 843 891	8 148 576
B	Innbetalt pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	20 496 984	13 251 214
C	Årets premieavvik (B-A)	11 653 093	5 102 638

Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsregnskapet		2023	2022
B	Forfalt pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	20 496 984	13 251 214
C	Årets premieavvik	-11 653 093	-5 102 638
D	Amortisering av tidligere års premieavvik		
E	Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering (SUM B:D)	8 843 891	8 148 576
G	Pensjonstrekk ansatte		
	Årets regnskapsførte pensjonsutgift (F-G)	8 843 891	8 148 576

Akkumulert premieavvik		2023	2022
	Sum gjenstående premieavvik tidligere år (pr. 01.01.)	18 101 486	16 617 850
	Årets premieavvik	11 653 093	5 102 638
	Sum amortisert premieavvik dette året	-3 875 036	-3 619 002
	Akkumulert premieavvik pr. 31.12	25 879 543	18 101 486
	Arbeidsgiveravgift av akkumulert premieavvik		
	Sum akkumulert premieavvik inkl. arb.g.avgift	25 879 543	18 101 486

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser		2023	2022
	Brutto pensjonsforpliktelse pr. 01.01.	245 518 750	229 901 998
	Estimataavik (ført direkte mot egenkapitalen)	6 635 022	9 494 565
	Virkning av planendringer (ført direkte mot egenkapitalen)		
	Årets pensjonsopptjening	9 533 212	8 898 321
	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	8 969 368	7 297 738
	Utbetalinger	-10 838 672	-10 073 872
	Brutto pensjonsforpliktelse pr. 31.12.	259 817 680	245 518 750
	Brutto pensjonsmidler pr. 01.01.	252 792 744	236 775 427
	Estimataavik (ført direkte mot egenkapitalen)	-2 533 294	4 792 492
	Virkningen av planendringer (ført direkte mot egenkapitalen)		
	Innbetalt pensjonspremie (inkl. adm.)	20 496 984	13 251 214
	Administrasjonskostnad/rentegaranti	-534 172	-455 035
	Utbetalinger	-10 838 672	-10 073 872
	Forventet avkastning	-10 192 861	8 502 518
	Brutto pensjonsmidler pr. 31.12.	249 190 729	252 792 744
	Netto pensjonsforpliktelse pr. 31.12.	10 626 951	-7 273 994
	Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse		

Statens Pensjonskasse SPK)

Pensjonskostnad og premieavvik		2023	2022
	Årets pensjonsopptjening, nåverdi	1 113 052	1 097 261
	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	426 045	362 732
	Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-276 352	-203 480
	Administrasjonskostnad	39 888	39 524
A	Beregnet netto pensjonskostnad (inkl. adm)	1 302 633	1 296 037
B	Innbetalt pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	1 852 336	1 293 884
C	Årets premieavvik (B-A)	549 703	-2 153

Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsregnskapet		2023	2022
B	Forfalt pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	1 852 336	1 293 884
C	Årets premieavvik	-549 703	2 153
D	Amortisering av tidligere års premieavvik	23 395	42 107
E	Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering (SUM B:D)	1 326 028	1 338 144
G	Pensjonstrekk ansatte		
	Årets regnskapsførte pensjonsutgift (F-G)	1 326 028	1 338 144

Akkumulert premieavvik		2023	2022
	Sum gjenstående premieavvik tidligere år (pr. 01.01.)		87 909
	Årets premieavvik	549 703	-2 153
	Sum amortisert premieavvik dette året	-23 395	-42 107
	Akkumulert premieavvik pr. 31.12	526 308	43 649
	Arbeidsgiveravgift av akkumulert premieavvik		
	Sum akkumulert premieavvik inkl. arb.g.avgift	526 308	43 649

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser		2023	2022
	Brutto pensjonsforpliktelse pr. 01.01.	13 551 046	12 953 831
	Estimataavvik (ført direkte mot egenkapitalen)	-1 378 320	-862 778
	Virkning av planendringer (ført direkte mot egenkapitalen)		
	Årets pensjonsopptjening	1 113 052	1 097 261
	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	426 045	362 732
	Utbetalinger		
	Brutto pensjonsforpliktelse pr. 31.12.	13 711 823	13 551 046
	Brutto pensjonsmidler pr. 01.01.	7 613 324	8 221 841
	Estimataavvik (ført direkte mot egenkapitalen)	-623 784	-2 066 357
	Virkningen av planendringer (ført direkte mot egenkapitalen)		
	Innbetalt pensjonspremie (inkl. adm.)	1 852 336	1 293 884
	Administrasjonskostnad/rentegaranti	-39 888	-39 524
	Utbetalinger	0	0
	Forventet avkastning	276 352	203 480
	Brutto pensjonsmidler pr. 31.12.	9 078 340	7 613 324
	Netto pensjonsforpliktelse pr. 31.12.	4 633 483	5 937 722
	Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse		

Note 12 Kommunens garantiansvar

Folldal kommune har ingen garantiansvar.

Note 13 Bundne fond og disposisjonsfond

Tall i 1000 kr

Bundne fond	Beholdning 01.01.2023	Avsetninger	Bruk av fond	Beholdning 31.12.2023
Bundne driftsfond				
Selvkostfond	kr 2 314 048		kr 1 443 812	kr 870 236
Næringsfond	kr 1 626 633	kr 56 691	kr 174 604	kr 1 508 720
Næringsfond - korona	kr 67 348		kr -	kr 67 348
Kraftfond	kr 4 125 387	kr 1 063 396	kr 1 457 060	kr 3 731 723
Arv	kr 5 416 659	kr -	kr 133 333	kr 5 283 326
Gavefond FBSS	kr 137 473	kr 67 870	kr -	kr 205 343
Kompetanseløftet	kr 1 028 206		kr 401 541	kr 626 665
Bygdeboksfon	kr 650 553		kr 2 600	kr 647 953
Vannområde koordinator	kr -	kr 1 166 694	kr -	kr 1 166 694
Skolehelsetjenesten	kr -	kr 318 757	kr -	kr 318 757
Øvrige bundne fond	kr 2 504 014	kr 329 214	kr 676 972	kr 2 156 256
Sum	kr 17 870 321	kr 3 002 622	kr 4 289 922	kr 16 583 021
Ubundne investeringsfond				
Investeringsfond	kr 1 863 506	kr 33 786	kr 11 072	kr 1 886 220
Ekstraord nedbetaling startlån	kr 27 146	kr 1 157	kr -	kr 28 303
...	kr -	kr -	kr -	kr -
Sum	kr 1 890 652	kr 34 943	kr 11 072	kr 1 914 523
Bundne investeringsfond				
Startlån	kr 5 492	kr -	kr 5 492	kr -
Dagsturhytte	kr 165 000	kr -	kr -	kr 165 000
...	kr -	kr -	kr -	kr -
Sum	kr 170 492	kr -	kr 5 492	kr 165 000
Disposisjonsfond				
Disposisjonsfond	kr 17 403 224		kr 3 436 364	kr 13 966 860
Integreringsmidler	kr 1 511 990	kr -	kr -	kr 1 511 990
Seniorpolitiske tiltak ansatte turnus	kr 71 117	kr -	kr -	kr 71 117
...	kr -	kr -	kr -	kr -
Sum	kr 18 986 331	kr -	kr 3 436 364	kr 15 549 967

Note 14 Selvkostområder

Gebyrfinansierte selvkosttjenester Etterkalkyle 2023

Folldal kommune har utarbeidet etterkalkyler for gebyrfinansierte selvkosttjenester i henhold til "Forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer (selvkostforskriften)".

Kommunen benytter selvkostberegningsmodellen Momentum Selvkost Kommune.

Hva er selvkost:

Selvkost innebærer at kommunens kostnader med å frembringe tjenestene skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. For å kontrollere at dette ikke skjer må kommunen hvert år utarbeide en selvkostkalkyle som viser selvkostregnskapet for det enkelte gebyrområdet. Selvkostkalkylen avviker fra kommunens ordinære driftsregnskap på enkelte områder og de to regnskapene vil, som oppstillingen under viser, ikke være direkte sammenlignbare.

Elementene i en selvkostkalkyle:

Samlet selvkost:

+ Direkte driftsutgifter
- Andre inntekter enn gebyrinntekter
+ Indirekte driftsutgifter (adm. utgifter)
+ Kalkulatorisk rentekostnad
+ Kalkulatorisk avskrivningskostnad
= Gebyrgrunnlag
- Gebyrinntekter
= Selvkostresultat*

* Selvkostresultatet føres mot selvkostfond og/eller memoriakonti i balanseregnskapet.

Driftsregnskapet:

+ Direkte driftsutgifter
: Andre inntekter enn gebyrinntekter
= Resultat før gebyrinntekter
: Gebyrinntekter
= Driftsresultat (alltid større enn selvkostresultat)

Postene finnes bare i selvkostkalkylen og utgjør bl.a. selvkostområdenes bidrag til kommunekassens rente- og avdragsutgifter. Postene skal ikke føres i driftsregnskapet.

I selvkostkalkylen inngår regnskapsmessige driftsinntekter, driftsutgifter eksklusiv regnskapsmessige avskrivninger, kalkulatoriske avskrivninger og rentekostnader, samt indirekte driftsutgifter (administrasjonsutgifter).

Kalkulatoriske kapitalkostnader:

Ved beregning av kalkulatoriske kapitalkostnader (avskrivninger og renter) skal fremmedfinansiering trekkes ut av beregningsgrunnlaget. Kalkulatorisk rentekostnad inngår ikke i kommunens driftsregnskap, men representerer en alternativ avkastning som kommunen går glipp av ved at kapital er bundet i anleggsmidler. Den kalkulatoriske rentekostnaden beregnes med utgangspunkt i anleggsmidlenes restavskrivningsverdi og en kalkylerente.

Kalkylerenten er årsgjennomsnittet av 5-årig swap-rente + 1/2 %-poeng. I 2023 var denne lik 4,296 %.

Indirekte driftsutgifter og håndtering av over- og underskudd:

Selvkostforskriften fastsetter regler for henføring av relevante administrasjonsutgifter som kan inngå i gebyrgrunnlaget. Videre er det bestemt at eventuelle overskudd skal avsettes til bundne selvkostfond. Et overskudd fra et enkelt år skal tilbakeføres til brukerne i form av lavere gebyrer i løpet av en femårsperiode. En generasjon brukere skal ikke subsidiere neste generasjon, eller omvendt. Kostnadene ved tjenestene som ytes i dag skal dekkes av de brukerne som drar nytte av tjenesten. Dette innebærer at dersom kommunen har overskudd som er eldre enn fire år, må dette i sin helhet gå til reduksjon av gebyrene det kommende budsjettåret. Eksempelvis må et overskudd som stammer fra 2023 i sin helhet være disponert innen 2028.

Krav om utarbeidelse av kalkyler:

I tillegg til å utarbeide en etterkalkyle for hver betalingstjeneste må kommunen utarbeide forkalkyler i forkant av budsjettåret for å estimere drifts- og kapitalkostnader for neste økonomiplanperiode. Det er disse forkalkylerne som gir grunnlaget for gebyrsatsene.

Generelt har kommunen som målsetning at de kommunale gebyrene svinger minst mulig, men en rekke faktorer er usikre ved tidspunkt for budsjettering av gebyrsatsene, herunder fremtidig kalkylerente, utvikling i brukerantall og saksmengde.

Resultatet for 2023 var ikke kjent ved budsjettarbeidet i fjor høst. Dette forklarer avvik mellom prognosene i høst og nå ved etterkalkyle.

Samlet etterkalkyle 2023

Etterkalkylene for 2023 er basert på regnskap datert 31. januar 2024.

Etterkalkyle selvkost 2023	Vann	Avløp	Renovasjon	Slamtømming	Totalt
Direkte driftsutgifter	2 473 662	1 328 685	3 683 322	1 572 254	9 057 923
Avskrivningskostnad	1 032 987	462 932	0	0	1 495 919
Kalkulatorisk rente (4,3 %)	840 368	287 360	0	0	1 127 728
Indirekte driftsutgifter (netto)	359 992	359 992	289 007	220 580	1 229 570
Driftskostnader	4 707 008	2 438 969	3 972 330	1 792 833	12 911 140
- Øvrige driftsinntekter	-4 902	-4 902	0	0	-9 804
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	4 702 106	2 434 066	3 972 330	1 792 833	12 901 335
Gebyrinntekter	3 685 655	1 939 746	3 811 860	1 616 012	11 053 273
Selvkostresultat (Gebyrinntekter - gebyrgrunnlag)	-1 016 451	-494 321	-160 469	-176 821	-1 848 062
Finansiell dekningsgrad i %	78 %	80 %	96 %	90 %	86 %

Selvkostfond 01.01	1 447 739	866 309	-229 837	-993 388	1 090 823
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-1 016 451	-494 321	-160 469	-176 821	-1 848 062
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	40 362	26 599	-13 321	-46 474	7 165
Selvkostfond 31.12	471 650	398 586	-403 627	-1 216 684	-750 074

Etterkalkylene for 2023 er utarbeidet i samarbeid med rådgivningsselskapet Momentum Solutions som har mer enn 20 års erfaring med selvkostproblematikk og bred juridisk og økonomisk kompetanse knyttet til selvkost. Momentums selvkostberegningsmodell Momentum Selvkost Kommune benyttes av flere enn 300 norske kommuner.

Vann - Selvkostoversikt 2022 til 2028

Etterkalkyle 2023 for Vann

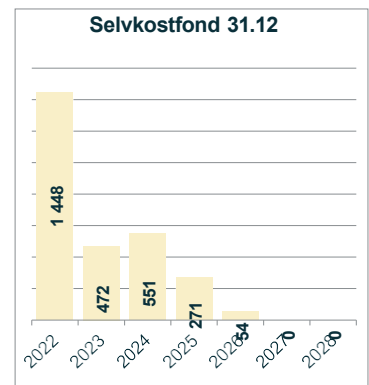
Etterkalkylen for 2023 viser et underskudd lik kr 1 016 451. Ved utgangen av året er selvkostfondet lik kr 471 650. Selvkostreglene forutsetter at over- og underskudd normalt skal tilbakeføres eller dekkes inn i løpet av fem år.

Vann - Selvkostoversikt 2022 til 2028	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
10*** Lønn	428 064	417 638	561 145	561 145	575 173	589 552	604 291
11*** Varer og tjenester	1 266 815	1 118 686	1 157 838	1 227 308	1 257 991	1 289 441	1 321 677
12*** Varer og tjenester	299 218	731 412	498 200	528 092	541 294	554 827	568 697
13*** Tjenester som erstatter egen tjenesteprod.	0	195 348	15 900	16 854	17 275	17 707	18 150
14*** Overføringsutgifter	70 338	10 579	0	0	0	0	0
Direkte driftsutgifter	2 064 436	2 473 662	2 233 083	2 333 399	2 391 734	2 451 527	2 512 815
Avskrivningskostnad	988 722	1 032 987	1 429 494	1 446 734	1 435 363	1 448 031	1 471 422
Kalkulatorisk rente	598 816	840 368	722 553	665 279	640 339	620 128	596 846
Indirekte kostnader	351 965	359 992	368 991	378 216	387 672	397 363	407 297
Sum driftskostnader	4 003 939	4 707 008	4 754 121	4 823 628	4 855 107	4 917 049	4 988 380
- Øvrige inntekter	-23 178	-4 902	0	0	0	0	0
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	3 980 761	4 702 106	4 754 121	4 823 628	4 855 107	4 917 049	4 988 380
Gebyrinntekter	3 403 365	3 685 655	4 814 670	4 529 494	4 631 879	4 862 089	4 988 381
Resultat	-577 396	-1 016 451	60 550	-294 134	-223 227	-54 960	0
Finansiell dekningsgrad (%)	85,5 %	78,4 %	101,3 %	93,9 %	95,4 %	98,9 %	100,0 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Selvkostfond 01.01	1 965 832	1 447 739	471 650	551 022	271 430	53 988	0
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-577 396	-1 016 451	60 550	-294 134	-223 227	-54 960	0
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad, fond	59 303	40 362	18 822	14 542	5 785	973	0
Selvkostfond 31.12	1 447 739	471 650	551 022	271 430	53 988	0	0

Tabellen under sammenligner etterkalkylen for 2023 med budsjettet som ble foreslått i kommunens selvkostmodell høsten 2022.

Budsjettanalyse	Budsjett 2023	Etterkalkyle 2023	Avvik (kr)	Avvik (%)
10*** Lønn	491 400	417 638	-73 762	-15,0 %
11*** Varer og tjenester	1 730 000	1 118 686	-611 314	-35,3 %
12*** Varer og tjenester	430 501	731 412	300 911	69,9 %
13*** Tjenester som erstatter egen tjenesteprod.	15 375	195 348	179 973	1170,6 %
14*** Overføringsutgifter	5 125	10 579	5 454	106,4 %
Direkte driftsutgifter	2 672 401	2 473 662	-198 739	-7,4 %
Direkte kapitalkostnader	1 929 593	1 873 354	-56 238	-2,9 %
Indirekte kostnader	367 587	359 992	-7 595	-2,1 %
Sum driftskostnader	4 969 581	4 707 008	-262 572	-5,3 %
Øvrige inntekter	0	-4 902	-4 902	0,0 %
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	4 969 581	4 702 106	-267 475	-5,4 %
Gebyrinntekter	3 949 579	3 685 655	-263 923	-6,7 %
Resultat	-1 020 002	-1 016 451	3 551	
+/- Bruk av/avsetning til bundne fond	1 020 002	1 016 451		
Finansiell dekningsgrad (%)	79,5 %	78,4 %		

I 2023 ble direkte driftsutgifter 7,4 % lavere enn budsjettet, kapitalkostnader ble omtrent som forventet og gebyrinntektene ble 6,7 % lavere enn budsjettet.

Samlet gebyrgrunnlag ble ca. 270 000 kr lavere enn forventet og resultatet ble omtrent som budsjettet.

Gebyrinntekter	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
16400 AVGIFTSPLIKTIG GEBYRER	3 373 365	3 670 655	4 799 670	4 514 494	4 616 879	4 847 089	4 973 381
16401 TILKOBLINGSAVGIFT	30 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000

Gebyrsatser, Vann (inkl. mva.)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Abonnementsgebyr (kr/abonnent)	1 669	1 871	2 049	2 191	2 243	2 359	2 423
Forbruksgebyr (kr/m ³)	30,85	34,86	39,15	41,88	42,86	45,09	46,30
Arsgebyr ved 150 m³ årlig forbruk	6 296	7 101	7 921	8 473	8 672	9 122	9 368
Årlig endring		12,8 %	11,6 %	7,0 %	2,4 %	5,2 %	2,7 %

Avløp - Selvkostoversikt 2022 til 2028

Etterkalkyle 2023 for Avløp

Etterkalkylen for 2023 viser et underskudd lik kr 494 321. Ved utgangen av året er selvkostfondet lik kr 398 586. Selvkostreglene forutsetter at over- og underskudd normalt skal tilbakeføres eller dekkes inn i løpet av fem år.

Avløp - Selvkostoversikt 2022 til 2028	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
10*** Lønn	306 545	278 864	381 740	381 740	391 283	401 065	411 092
11*** Varer og tjenester	409 480	527 869	497 723	527 586	540 776	554 295	568 153
12*** Varer og tjenester	512 557	508 189	364 375	386 238	395 893	405 791	415 936
13*** Tjenester som erstatter egen tjenesteprod.	0	13 600	0	0	0	0	0
14*** Overføringsutgifter	65 743	163	0	0	0	0	0
Direkte driftsutgifter	1 294 325	1 328 685	1 243 838	1 295 563	1 327 952	1 361 151	1 395 180
Avskrivningskostnad	450 900	462 932	517 140	549 640	573 605	749 792	782 292
Kalkulatorisk rente	229 258	287 360	264 977	258 576	317 512	376 518	376 317
Indirekte kostnader	351 965	359 992	368 991	378 216	387 672	397 363	407 297
Sum driftskostnader	2 326 448	2 438 969	2 394 946	2 481 995	2 606 741	2 884 825	2 961 086
- Øvrige inntekter	-23 178	-4 902	0	0	0	0	0
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	2 303 270	2 434 066	2 394 946	2 481 995	2 606 741	2 884 825	2 961 086
Gebyrinntekter	2 335 998	1 939 746	2 132 268	2 421 716	2 539 263	2 860 013	2 961 086
+/- Andre inntekter/utgifter	-1	0	0	0	0	0	0
Resultat	32 727	-494 321	-262 677	-60 279	-67 478	-24 812	-0
<i>Finansiell dekningsgrad (%)</i>	101,4 %	79,7 %	89,0 %	97,6 %	97,4 %	99,1 %	100,0 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Selvkostfond 01.01	804 554	866 309	398 586	145 931	89 820	24 373	0
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	32 727	-494 321	-262 677	-60 279	-67 478	-24 812	-0
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad, fond	29 028	26 599	10 022	4 168	2 030	439	0
Selvkostfond 31.12	866 309	398 586	145 931	89 820	24 373	0	0

Tabellen under sammenligner etterkalkylen for 2023 med budsjettet som ble foreslått i kommunens selvkostmodell høsten 2022.

Budsjettanalyse	Budsjett 2023	Etterkalkyle 2023	Avvik (kr)	Avvik (%)
10*** Lønn	288 750	278 864	-9 886	-3,4 %
11*** Varer og tjenester	483 000	527 869	44 869	9,3 %
12*** Varer og tjenester	301 095	508 189	207 094	68,8 %
13*** Tjenester som erstatter egen tjenesteprod.	0	13 600	13 600	0,0 %
14*** Overføringsutgifter	10 506	163	-10 344	-98,5 %
Direkte driftsutgifter	1 083 351	1 328 685	245 334	22,6 %
Direkte kapitalkostnader	756 083	750 293	-5 790	-0,8 %
Indirekte kostnader	367 587	359 992	-7 595	-2,1 %
Sum driftskostnader	2 207 021	2 438 969	231 948	10,5 %
Øvrige inntekter	0	-4 902	-4 902	0,0 %
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	2 207 021	2 434 066	227 045	10,3 %
Gebyrinntekter	2 043 906	1 939 746	-104 161	-5,1 %
Resultat	-163 115	-494 321	-331 206	
+/- Bruk av/avsetning til bundne fond	163 115	494 321		
<i>Finansiell dekningsgrad (%)</i>	92,6 %	79,7 %		

I 2023 ble direkte driftsutgifter 22,6 % høyere enn budsjettet, kapitalkostnader ble omtrent som forventet og gebyrinntektene ble 5,1 % lavere enn budsjettet.

Samlet gebyrgrunnlag ble ca. 230 000 kr høyere enn forventet og resultatet ble ca. 330 000 kr lavere enn budsjettet.

Gebyrinntekter	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
16400 AVGIFTSPLIKTIG GEBYRER	2 305 998	1 924 746	2 117 268	2 406 716	2 524 263	2 845 013	2 946 086
16401 TILKOBLINGSAVGIFT	30 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000

Gebyrsatser, Avløp (inkl. mva.)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Abonnementsgebyr (kr/abonnent)	1 286	1 210	1 273	1 446	1 518	1 710	1 770
Forbruksgebyr (kr/m3)	24,89	22,04	23,89	27,15	28,48	32,10	33,24
Årsgebyr ved 150 m³ årlig forbruk	5 019	4 516	4 856	5 519	5 789	6 525	6 756
<i>Årlig endring</i>		-10,0 %	7,5 %	13,7 %	4,9 %	12,7 %	3,5 %

Renovasjon - Selvkostoversikt 2022 til 2028

Etterkalkyle 2023 for Renovasjon

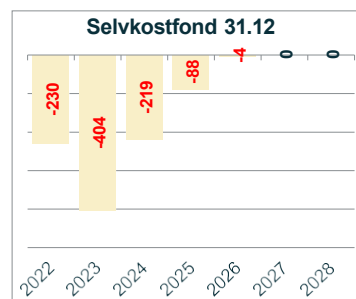
Etterkalkylen for 2023 viser et underskudd lik kr 160 469. Ved utgangen av året er det et fremførbart underskudd lik kr 403 627. Selvkostreglene forutsetter at over- og underskudd normalt skal tilbakeføres eller dekkes inn i løpet av fem år.

Renovasjon - Selvkostoversikt 2022 til 2028	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
11*** Varer og tjenester	0	0	21 200	22 472	23 034	23 610	24 200
12*** Varer og tjenester	21 836	22 896	23 469	24 056	24 657	25 273	25 905
13*** Tjenester som erstatter egen tjenesteprod.	3 102 444	3 660 426	3 751 937	3 845 735	3 941 878	4 040 425	4 141 436
Direkte driftsutgifter	3 124 280	3 683 322	3 796 605	3 892 263	3 989 569	4 089 308	4 191 541
Indirekte kostnader	296 555	289 007	296 232	303 638	311 229	319 010	326 985
Sum driftskostnader	3 420 835	3 972 330	4 092 838	4 195 901	4 300 798	4 408 318	4 518 526
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	3 420 835	3 972 330	4 092 838	4 195 901	4 300 798	4 408 318	4 518 526
Gebyrinntekter	3 600 582	3 811 860	4 289 139	4 331 763	4 375 562	4 497 731	4 514 424
+/- Bruk av/avsetning til bundne fond	0	0	0	0	10 898	-85 000	4 102
Resultat	179 747	-160 469	196 301	135 862	85 662	4 413	0
Finansiell dekningsgrad (%)	105,3 %	96,0 %	104,8 %	103,2 %	101,7 %	102,0 %	99,9 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Selvkostfond 01.01	-398 665	-229 837	-403 627	-218 781	-88 349	-4 335	0
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	179 747	-160 469	196 301	135 862	85 662	4 413	0
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad, fond	-10 919	-13 321	-11 455	-5 431	-1 648	-78	0
Selvkostfond 31.12	-229 837	-403 627	-218 781	-88 349	-4 335	0	0

Tabellen under sammenligner etterkalkylen for 2023 med budsjettet som ble foreslått i kommunens selvkostmodell høsten 2022.

Budsjettanalyse	Budsjett 2023	Etterkalkyle 2023	Avvik (kr)	Avvik (%)
11*** Varer og tjenester	5 125	0	-5 125	-100,0 %
12*** Varer og tjenester	15 375	22 896	7 521	48,9 %
13*** Tjenester som erstatter egen tjenesteprod.	3 410 000	3 660 426	250 426	7,3 %
Direkte driftsutgifter	3 430 500	3 683 322	252 822	7,4 %
Indirekte kostnader	304 027	289 007	-15 019	-4,9 %
Sum driftskostnader	3 734 527	3 972 330	237 803	6,4 %
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	3 734 527	3 972 330	237 803	6,4 %
Gebyrinntekter	3 799 082	3 811 860	12 778	0,3 %
Resultat	64 555	-160 469	-225 025	
+/- Bruk av/avsetning til bundne fond	-64 555	160 469		
Finansiell dekningsgrad (%)	101,7 %	96,0 %		

I 2023 ble direkte driftsutgifter 7,4 % høyere enn budsjettet, kapitalkostnader ble omtrent som forventet og gebyrinntektene ble omtrent likt som budsjettet.

Samlet gebyrgrunnlag ble ca. 240 000 kr høyere enn forventet og resultatet ble ca. 230 000 kr lavere enn budsjettet.

Gebyrinntekter	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
16400 AVGIFTSPLIKTIG GEBYRER	3 600 582	3 811 860	4 289 139	4 331 763	4 375 562	4 497 731	4 514 424

Slamtømming - Selvkostoversikt 2022 til 2028

Etterkalkyle 2023 for Slamtømming

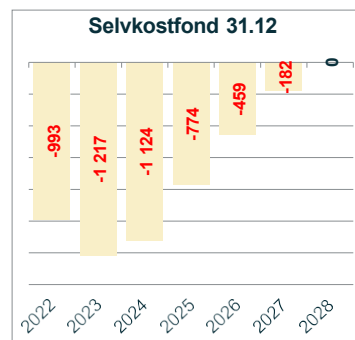
Etterkalkylen for 2023 viser et underskudd lik kr 176 821. Ved utgangen av året er det et fremførbart underskudd lik kr 1 216 684. Selvkostreglene forutsetter at over- og underskudd normalt skal tilbakeføres eller dekkes inn i løpet av fem år.

Slamtømming - Selvkostoversikt 2022 til 2028	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
10*** Lønn	25 055	27 755	28 449	29 160	29 889	30 636	31 402
11*** Varer og tjenester	29 403	36 996	37 921	38 869	39 841	40 837	41 858
12*** Varer og tjenester	26 096	29 797	30 542	31 305	32 088	32 890	33 713
13*** Tjenester som erstatter egen tjenesteprod.	1 378 305	1 477 682	1 514 624	1 552 490	1 591 302	1 631 085	1 671 862
14*** Overføringsutgifter	22	23	24	24	25	26	26
Direkte driftsutgifter	1 458 881	1 572 254	1 611 560	1 651 849	1 693 145	1 735 474	1 778 861
Indirekte kostnader	233 223	220 580	226 094	231 746	237 540	243 479	249 566
Sum driftskostnader	1 692 104	1 792 833	1 837 654	1 883 595	1 930 685	1 978 952	2 028 426
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	1 692 104	1 792 833	1 837 654	1 883 595	1 930 685	1 978 952	2 028 426
Gebyrinntekter	1 367 702	1 616 012	1 972 987	2 267 616	2 267 924	2 267 425	2 213 464
Resultat	-324 402	-176 821	135 333	384 020	337 239	288 472	185 038
Finansiell dekningsgrad (%)	80,8 %	90,1 %	107,4 %	120,4 %	117,5 %	114,6 %	109,1 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Selvkostfond 01.01	-640 599	-993 388	-1 216 684	-1 124 439	-773 986	-458 661	-181 728
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-324 402	-176 821	135 333	384 020	337 239	288 472	185 038
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad, fond	-28 387	-46 474	-43 088	-33 567	-21 914	-11 539	-3 310
Selvkostfond 31.12	-993 388	-1 216 684	-1 124 439	-773 986	-458 661	-181 728	0

Tabellen under sammenligner etterkalkylen for 2023 med budsjettet som ble foreslått i kommunens selvkostmodell høsten 2022.

Budsjettanalyse	Budsjett 2023	Etterkalkyle 2023	Avvik (kr)	Avvik (%)
10*** Lønn	30 450	27 755	-2 695	-8,9 %
11*** Varer og tjenester	36 225	36 996	771	2,1 %
12*** Varer og tjenester	37 156	29 797	-7 359	-19,8 %
13*** Tjenester som erstatter egen tjenesteprod.	1 210 000	1 477 682	267 682	22,1 %
14*** Overføringsutgifter	0	23	23	0,0 %
Direkte driftsutgifter	1 313 831	1 572 254	258 422	19,7 %
Indirekte kostnader	244 206	220 580	-23 626	-9,7 %
Sum driftskostnader	1 558 037	1 792 833	234 796	15,1 %
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	1 558 037	1 792 833	234 796	15,1 %
Gebyrinntekter	1 560 104	1 616 012	55 908	3,6 %
Resultat	2 066	-176 821	-178 888	
+/- Bruk av/avsetning til bundne fond	-2 066	176 821		
Finansiell dekningsgrad (%)	100,1 %	90,1 %		

I 2023 ble direkte driftsutgifter 19,7 % høyere enn budsjettet, kapitalkostnader ble omtrent som forventet og gebyrinntektene ble omtrent likt som budsjettet.

Samlet gebyrgrunnlag ble ca. 230 000 kr høyere enn forventet og resultatet ble ca. 180 000 kr lavere enn budsjettet.

Gebyrinntekter	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
16400 AVGIFTSPLIKTIG GEBYRER	1 367 702	1 616 012	1 972 987	2 267 616	2 267 924	2 267 425	2 213 464

Normalgebyret er gebyret til en tenkt standardabonnent, og det faktiske gebyret vil variere. Normalgebyret nedenfor er 650041 Septikkanlegg inkl. mva.

Gebyrsatser, Slamtømming (inkl. mva.)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Normalgebyr (kr/vare)	3 550	4 083	4 899	5 634	5 634	5 633	5 499
Årlig endring		15,0 %	20,0 %	15,0 %	0,0 %	0,0 %	-2,4 %

Note 15 Salg av finansielle anleggsmidler

Ikke salg av finansielle anleggsmidler.

Note 16 Ytelser til ledende personer

Ytelser til ledende personer	Lønn og annen godtgjørelse	Godtgjørelse for andre verv	Tilleggs-godtgjørelse	Natural-ytelser
Kommunedirektør	1 020 000	0	0	0
Ordfører	830 393	0	0	0

Note 17 Godtgjørelse til revisor

Folldal kommunes revisor er Revisjon Midt-Norge SA

Godtgjørelse til revisor	
Regnskapsrevisjon	400 003
Forvaltningsrevisjon	-
Eierskapskontroll	-
Rådgivningstjenster	-
Samlet godtgjørelse	400 003